

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

RÄTT ATT FÖRBJUDA BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

Uppdaterad 27.07.2010

www.tietosuoja.fi

1) FÖRBUDSRÄTT VID DIREKTMARKNADSFÖRING

Direktmarknadsföring är tillåtet vid två tillfällen.

Huvudregeln i personuppgiftslagen är förbuds rätt (opt-out). Detta betyder *att personer förutsätts vidta åtgärder för att hindra eller begränsa direktmarknadsföring.*

Lag om dataskydd vid elektronisk kommunikation förutsätter av adressaten samtycke på förhand då direktmarknadsföringen förverkligas genom e-post, textmeddelande, röstmeddelande, ljudmeddelande och bildmeddelande (opt-in). *Vid dessa tillfällen en uttrycklig handling krävs av sändaren och av mottagaren ett uttryckligt samtycke.*

Den registrerades förbuds rätt vid direktmarknadsföring stadgas i personuppgiftslagens (523/1999) 30 §. Du har rätt att förbjuda registerföraren att behandla uppgifter som berör dig själv vid direktmarknadsföring, distansförsäljning och annan direktmarknadsföring samt marknads- och opinionsundersökningar på samma vis som för personmatriklar och släktforskning (förbud angående personuppgifter).

Lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) 26 § 2 punkt stadgar att fysiska personer har rätt att förbjuda bl.a. telefonmarknadsföring (förbud angående kommunikationsmedel). Förbuden går delvis på varandra (då registerförarens egna register används vid telefonmarknadsföring).

Om du vill förbjuda att dina adressuppgifter används eller överläts för direktmarknadsföring, anmäl om förbudet till registerföraren, t.ex. telefon- och tidningsföretaget eller sammanslutningen. Du kan meddela om förbudet t.ex. genom telefon eller skriftligt. Förbuds rätten kan du använda redan i det skede då uppgifterna samlas in, t.ex. då du ansluter dej till sammanslutningens kundkräts eller då du beställer en tidning. Förbuds rätten är gratis. Syftet med denna broschyr är att samla olika möjligheter att på ett effektivt sätt förverkliga förbuds rätten.

Förbuds rätten riktas till registerföraren eller marknadsföraren:

I adressförsedda reklambrev kan du utreda de enligt lag förutsedda markeringarna över adresskällan som registerföraren har varav uppgifterna fått, och vid telefonförsäljning kan uppgifternas härkomst frågas av telefonförsäljningen.

Anmäl om förbudet att använda dina uppgifter till direktmarknadsföringens registerförare och den registerförare som behandlar dessa personuppgifter.¹

För att göra förbudet möjligast effektivt kan du också rikta förbudet mot reklambrevets adresskälla.

¹ Dessutom finns till förfogande vissa verksamheters förbudstjänster.

2) FÖRBUDSRÄTT VID PERSONMARIKEL OCH SLÄKTFORSKNING

Du har också rätt att förbjuda registerföraren att behandla sådana uppgifter som berör dig då dessa ämnas behandlas vid personmatrikel och släktforskning. Med *behandlas* menas bl.a. insamling och sparande av personuppgifter samt överföring av dessa.

Förbudet är kostnadsfritt, form fritt och detta kan göras när som helst. Meddela om förbudet till registerföraren. Befolkningsregistercentralen och församlingarna överlåter mycket information för släktforskning. Om du vill använda din förbuds rätt för detta ändamål kan du:

- förbjuda användandet av överlåtelse från befolkningsregistret. Tilläggsuppgifter hittar du på befolkningsregistrets hemsidor www.maistraatti.fi. Via sidorna finns förbindelse till www.lomake.fi, varifrån man kan skriva ut en blankett för att förbjuda behandlingen av uppgifterna.
- förbjuda överlämnande från församlingar
- förbjuda överlämnande från myndigheter
- förbjuda släktforskning och personmatrikels sammanställare att behandla uppgifterna (t.ex. insamlande, sparande och användande)
- förbjuda t.ex. föreningar, läroanstalter eller arbetsgivare att använda eller överlämna dina uppgifter för matrikel.

3) FÖRBUD MOT ADRESSTJÄNST OCH SPÄRRMARKERADE UPPGIFTER

Befolkningsregistret

a) Förbud mot adresstjänst enligt befolkningsregisterlagen

Lag om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) 35 § föreskriver att en person har rätt att förbjuda behandling av adress och andra kontaktuppgifter som gäller personen själv, dennes make eller maka som bor i samma hushåll och barn som personen i fråga har vårdnaden om lämnas ut. Förbudet gäller dock inte fall där uppgifterna lämnas ut för verksamhet där de används för att personen, företaget eller organisationen i fråga ska kunna göra sina rättigheter gällande eller fullgöra sina skyldigheter. En blankett för sammanställande av behandling av personuppgifter fås bl.a. på magistratens hemsidor www.maistraatti.fi.

b) Förbud av behandling av spärrmarkerade uppgifter enligt befolkningsregisterlagen

Om en person har grundad och uppenbar anledning att misstänka att hans eller hennes eller familjens hälsa eller säkerhet är hotad, kan en spärrmarkering (bostads relaterade uppgifter inte får lämnas till andra än myndigheter) på ansökan göras i enlighet med 36 § i lag om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. Då en person har förbud mot behandling av spärrmarkerade uppgifter så lämnas oftast inte

uppgifterna till myndigheter heller. De myndigheter som får kontaktuppgifterna i sitt register, får även uppgifterna om spärrmarkeringen. Spärrmarkering skall skriftligt ansökas hos magistraten, varifrån även fås noggrannare information.

En spärrmarkering kan första gången gälla i högst fem år. Efter det kan giltighetstiden på ansökan förlängas med två år i sänder. magistraten förutsätter en skriftlig ansökan, med grundade motiveringar eller åtminstone ett besök på magistraten.

Tilläggsinformation om de båda förbuden fås på befolkningsregistrets hemsidor www.vrk.fi och magistratens hemsidor www.maistraatti.fi. Från sidorna finns en länk till www.lomake.fi där blanketten för förbudet hittas.

Överlåtelse av uppgifterna ur fordonstrafikregistret

Enligt lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) 20 § har en person utöver vad som stadgas i personuppgiftslagen rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut per telefon till andra än myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, förarexamensmottagare eller avtalsregistrerare eller för någon annan i lag föreskriven användning.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas, kan registerföraren på skriftlig begäran besluta att personuppgifter som gäller honom eller henne inte får lämnas ut ur registret till andra än myndigheter. Detta beslut kan första gången gälla högst fem år, begränsningens giltighetstid kan förlängas med två år i sänder.

Behandlingsförbud av spärrmarkerade uppgifter enligt offentlighetslagen

Enligt lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 24 § mom. 1 punkt 31 skall de handlingar hållas hemliga vilka innehåller uppgift som någon har lämnat om sitt hemliga telefonnummer eller uppgift om läget för en mobilteleapparat samt handlingar som innehåller uppgift om en persons hemkommun och bostad där eller tillfälliga bostad samt telefonnummer och annan kontaktinformation, om personen har begärt att de skall hållas hemliga och har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas.

Sekretessplikten berör då endast den myndigheten, till vilken personen har framfört begäran om att hålla uppgifterna hemliga. Sekretessen enligt offentlighetslagen är således myndighetsspecifik och bör göras enskilt åt varje myndighet. Sekretessplikten berör då endast den myndigheten, till vilken personen har meddelat förfrågan om att behålla uppgifterna hemliga.